

LO TEATRO CATALÀ

PERIÓDICH INDEPENDENT,

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS

DESTINAT PRINCIPALMENT À FOMENTAR LO PROGRÉS É INTERESSOS DEL TEATRO DE CATALUNYA

Preus de subscripció	REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ	Preus de cada número
En Barcelona. . . 4'00 ptas. trimestre Fora. 4'50 » » Artistes d'òpera 25'00 » l'any. Abonats protectors, una pla. cada mes. Pago adelantat.	Viladomat, 164, 4. ^{rt} , 1. ^{ra} Sucursal pèra cartas y avisos: en l' Arxiu l'irich-dramàtic de don J. Gelabert, Unió, 5, 3. ^{er} , 2. ^{na}	Número corrent. 40 centims Id. atrassat. 15 id. Los abonats protectors tenen dret á dos exemplars de cada número de LO TEATRO CATALÀ, á que s' publiquin noves que's convinga mentres no desdigan de'l set- manari, y á obtenir rebaixa en los preus de 'ls anuncis particulars.

DISCURSOS DE JOCHS FLORALS

La poética festa anyal de 'l mes de Maig que se celebra en lo saló de Llotja pèra donar los premis a'ls autors de las composicions que de tal dis inició han sigut mereixedoras en concepte de'l Consistori nombrat pe'l cos d' Adjunts, revesteix sempre importancia, á pesar de'l decahiment que ha suferit per diferents motius y que fins á cert punt li ha prés lo verda- der caràcter de solemnitat pura y essencialment literaria.

Pero de totas maneras, cada any se reuneix distingit auditori en que hi figuran las primeras auto- ritats, y aixó dona lloch á una agradable cerimonia qu' es vèra demostració de que la llengua catalana desitja cantar, per medi de la inspiració poética, á la Pè, á la Patria y á l' Amor.

Si la política no hagués volgut ficarse també en lo camp de'l Jochs Florals, aqueixa institució establerta fa cinch sigles y felisment restaurada en 1859, hauria arribat á un punt que no ha alcansat entre las manifestacions de'l modern catalanisme, y estem segurs que nostre estimat teatro regional, inspirantse en altrás ideas que las que han guiat á alguns de sos principals cultivadors no s' hauria tal vegada tampoch desviat de'l bon camí si la institució que ara 'ns ocupa hagués estat sempre lo que deuria ser.

Enguany lo Consistori s' ha vist presidit per un de nostres Prelats, lo ilustríssim Sr. Bisbe de Vich, Dr. D. Joseph Morgades y Gili;enguany ha format part de 'ls Mantenedors un regionalista tan entusias- ta com D. Alfred Brañas que desde Galicia pro- paga ab fé y valor las ideas mes arreladas de amor á la autonomia de las petitas patrias que unidas ab llassos de germanó amistosa són fillas de la gran pa- tria espanyola.

No cal dir, donchs, que aqueixas dos individualitats donaban caràcter especial á la festa disposada pe 'l primer diumenje de'l mes de Maig y que tant lo dis- curs de'l president com lo de gracias eran esperats ab verdadera impaciencia.

Lo de'l Iltrim. Sr. Bisbe Morgades está saturat de bonas ideas, y en ell son distingit autor se manté en lo terreno propi de la noble institució. Lo ferm restau-

rador del Monestir històrich de Sta. Maria, lo català entusiasta, l' ilustrat catalanista, comensa mani- festant son amor á la patria y diu que en Ripoll será donada la nota regionalista per la Iglesia, per la Ciencia y per l' Art que allí han procurat grabar en cada una de las pedras y en cada detall de la res- tauració, las lleys y reglas á que debem subjectarnos pèra poder conseguir lo fi de nostras aspiracions re- gionals dintre la unitat de la patria espanyola.

Molt nos plau semblant declaració de'l sabi doctor Morgades, porque aixó demostra clarament que un de'ls mes eminents prelats de Catalunya a'l proclamar desde 'l setial de la mes poética y catalana de las institucions de'l Principat las excelencias de la auto- nomia desitjada, vol que aqueixa autonomia y la de las altrás regions que també per sa llibertat suspiran, siga sens perjudici de la unitat de la gran patria que va produhirse a'l unir-se Catalunya y Aragó ab la monarquia castellana per medi de'l casament de'ls Reis Catòlics.

Després d' atinadas indicacions històriques, en las que campeja sempre l' amor a 'l penó de las Quatre Barras a'l costat de la bandera espanyola, diu que'ls poetas ilustres qu' establiren los Jochs Florals, ab lo sagell qu' adoptaren donaren la norma de la tasca y la fórmula de la vida catalana ab las paraulas *Patria, Fides, Amor*; á fi de que, deixant utopias é inspi- rantnos en la justicia, basquem sempre la primera; á fi de que trobem la veritat per medi de la segona, y á fi de que per la puresa de costums y la constitució de la familia alcansem lo que simbolisa la tercera de las sabias paraulas que són emblema de la restaurada institució.

No debem analizar detalladament lo magnífich discurs de que parlem, porque las consideracions que portem fetas són bastants á nostre objecte d' avuy, qu' es fer véurer lo que opina sobre la poética festa y respecte a'l catalanisme en general, lo qui es genuína y mes alta representació de'ls Adjunts, de'ls que desde fa anys mantenen viva ab constancia la flama de'l amor patri en una de sas mes importants mani- festacions.

Lo Sr. Bisbe Morgades encoratja a'ls catalanistas dihent que quant un poble es digne d' una cosa en reali- tat la obté, y després de afirmar que las precipitacions y las intemperancias poden fins impedir lo que es

anhel de'ls bons, assegura que són mes temibles los enemichs de casa que'ls de fora y acaba sentant que pe'l camí de la prudencia y la templança arribarem á a exaltació de nostra Catalunya, logrant la benevolencia de las regions germanas y venint á ser lo poble catalá lo centinella que Déu ha posat á las portas de la patria pera defensar la integritat nacional.

Aixís acaba 'l Prelat son parlament ple de sanas doctrinas inspiradas en la religió y escrit en galanas formas que ostentan, no obstant, en general la de la oratoria sagrada.

Lo Dr. Morgades ha enlayrat los Jochs Florals y ha fet un gran acte ab lo sèu discurs, per lo que'l felicitem de veras.

Igual aspiració de simpatía regional se nota en lo de 'l Sr. Brañas; pero aquet usa llenguatje mes fogós en lo qual vibra en alt grau la fibra patriótica, circunstancia que en nostre concepte no 'l fa de 'l tot apropiat pera ser pronunciat en un acte tan solemne y que's véu presidit per una dama com Reyna de la festa, sino que permet considerarlo mes propi pera ser dit en una Assamblea polemista.

No es aixó censurar lo tema que desarrolla 'l reputat regionalista de Galicia de qui som fermes y constants admiradors; pero á forsa d' imparcials comlessem que l' estil peca de una energia que á bon segur no li hauria donat l' autor, en quant á la forma, si tingúes complert coneixement de nostra parla.

Considera 'l Sr. Brañas cosa providencial ó miraculosa lo fet de que ell siga l' encarregat de dir lo discurs de gracias, casualment aquest any en que s' escau lo quint centenari de la instauració de la festa de la gaya ciencia en Barcelona; perque, segons datos que aduheix, los gallegos tingueren, com pót pensar-se per las citas que fa, una part principal en l' acte que 's commemora.

D' aquí treu l' ilustre autor Sr. Brañas la consecuencia de que vé de lluny la simpatía entre catalans y gallegos, y aixó li dona motiu per entusiasmarse a'l considerar que Provenza, Rosselló, Mallorca, Valencia y Galicia vingan també á fer promesa d' amor en los altars de la patria, esperant que'l sol de llibertat s' alsi ab llum esplendorosa.

Després de perfodos brillantíssims en que va guiát sempre per 'l sentiment de la patria, aconsella que per mantenir viu lo foch de 'l esperit regional, pera ser lliures, es convenient enaltir solemnitats com las de la festa poética de Maig, y ans de donar per terminada sa tasca, 's dirigeix á la Reyna que ocupa 'l trono de la poesia, y considerantla com simbol de la dona catalana, aplech de totas las gracias, superba en gentilesa y bell aire, educadora d' una rassa sobria, conqueridora, hospitalaria y noble, y saludantla reverent y entusiasta en nom de la patria gallega, fa vots perque á l' ombra de'ls Jochs Florals tornem un día á cantar lo triunfo de las justas llibertats.

Tals son en sustancia los discursos pronunciats fa poch en lo saló de Llotja pe'ls dos grans patricis: tots dos fan compèndrer que la causa de las regions té braus defensors que están guiats per ardorosa passió en favor de la verdadera autonomia de las petitas patrias.

JOAN PERELLÓ Y ORTEGA.

III MORTA!!!

[Qu' es trista la vida!.. [Qué trist n'es lo món!..

[Qu' es trista ma pensa
perdut ton amor!..

Jamay l' alegría d' avans riallera,
jamay dins mon cor tornar veurè jo,
brillant, amorosa, suau, falaguera...
puig vida, món, pensa, en mitj sa fatlera,
n' es pols, fum, quimera, tan sols ilusió.
[Qu' es trista la vida! per mí bat de doll
qué negra es la terra!...
[qué bella es la mort!

ALFRED PASCUAL.

ESTRENOS CATALANS

Circo Español.—*Joch per taula*, comedia en un acte.

La obra que baix aquest títol s' estrená dissapte passat, careix de pretensions, pero també d' argument, circunstancia peculiar ja casi de totas quantas obras en un acte 's posan en escena desde un quant temps en aquesta part. ¿Qué vól dir argument? ¿Qué vol dir sentit comú? Tot aixó está renyit ab la bona literatura. Vinga omplir falls, y vinga fer riure a 'l públich, encara que sigui ab mes ó menos mala sombra.

Vetaquí lo que sols se proposan molts autors de 'l día.

No tè res d' estrany, donchs, que *Joch per taula*, no sobrepuji de 'l nivell de las demès.

La trama tan sols consisteix en presentarnos una agencia matrimonial, donant aixó lloch á la presentació de 5 tipos, no molt ben filats per cert. L' únich de que l' autor n' haguera pogut treure partit, es lo de *Pau*, caracterisat pagés de la alta montanya, y á aquest se l' abandona en lo millor de l' obra.

Tots los demés personatjes s' aguantaren, gracias á ser lo joguet de curtas dimensions.

Lo dialech tampoch resulta de 'l tot correcte, notants hi á voltas la forsa de 'l consonant, que fa que l' autor posi en boca de 'ls seus *individuos*, xistes que farían ruborisar a 'l meros escrupulós.

En resum, donchs; l' obra no resulta.—R. O.

REVISTA D' ESPECTACLES

Eldorado. (*Catalunya*.)—La setmana passada tingué lloch l' estreno de la sarsuela titulada: *Los invasores*, lletra de Larra y Guillon y música de Valverde (fill.)

Assumpto ben trobat y desenvolupat ab acert y galanura; empedrat de xistes de bona llei que inconscient fan apuntar la maliciosa rialla de 'l entés públich de gust exquisit; obra que ompla l' objecte á que 'ls autors l' han destinat, es rebuda cada nit ab aplausos.

La música es sens dupte de lo millor qu' hem sentit de Valverde. Tè poch números y aquests sempre ab coro. Lo primer de 'l segon quadro, á mes d' original está concebut ab frescura y expontaneitat que 'l fá mes agradable la manera tan senzilla com l' orquesta acompanya las véus.

Las coplas que ab tant de gust canta la senyoreta

Segura 's fan repetir ab justícia, perquè són sas not-
tas fácil interpretació de lo picaresch é intencionat de
la lletra.

Lo mateix dihem de las que canta 'l Sr. Palmada,
tot un senyor *fiel de fechos* de 'l poble.

Lo duo de Cubas y Segura, es lo mes flach de la
obra y fins lo menys original. Sa melodia 'ns recor-
da una de las millors obras de Gounod.

La execució bona.

Dimars d' aquesta setmana s' estrená l' obra de
Javier de Burgos y Gimenez, titulada *Candidita*.

Es aquesta d' argument gastat é inverossímil, ma-
nossejat fins l' infinit per autors de pacotilla; pero
revestida ab las característiques galas d' un de 'ls
primers sayneters espanyols contemporanis. En J.
de Burgos podíam fer mes de lo que ha fet per com-
pláurer a 'l públich que sempre l' escolta ab gust y l'
aplaudeix.

La música.... menes que mitjana. Pochs números
y....

L' execució bona per part de la Srta. Segura que
fa una protagonista acabada; de 'l Sr. Palmada que
ajuda á que la *Candidita* tingui que repetir 'l duo
entre ella y 'l torero, y de 'l Sr. Nortes que fa 'l pa-
per de fill tímit que ni exprès.

La orquesta ajustada.—A. DE LA FLORIDA.

Circo Equestre.—Segueixen los éxits y 'l
públich s' hi deixa cáurer pera celebrar cada día mes
la notable *troupe* Mayo's, patinadors *fin de siecle* que
són una especialitat dintre de son género; 'ls acróba-
tas Mas. Lravally's per sos arriscats exercicis y la
troupe Cee Mee que en los trapecis volants demostren
ser gimnastas de primera.

Tambè Mme. la Baronesa de Rahden es molt aplau-
dida en la presentació de son caball amaestrat.

Las exhibicions de 'ls gossos per Mr. y Mme. Wel-
ton, com los ossos de Siberia per Mr. Permané consti-
tuheixen un' altre atractiu.

Lo clown eléctrich Aldow, los Holl Holl y Lui-Lui
entretenen també per sas excentricitats.—A. R.

Teatro Circo Español.—Ultimament s'
ha estrenat la producció *La resucitada*. Sentim no po-
der dirne res de bo. 'S tracta d' un drama horripilant,
plé d' escenas mal gibadas, en las que 's tocan un
sens fi de cops d' efecte rebuscadíssims, que varen
produhirnos molt mala impressió. En resum; una pro-
ducció que va deixar molt que desitjar. Ni que no 's
va demanar lo nom de l' autor, per sort d' ell.

FE, ESPERANSA Y CARITAT

A ulls cluchs vaig caminant,
no faig mal, sempre faig bè,
y sempre penso endavant;
dono sort a 'l navegant,
perque jo sóch... sóch la Fé.

A tothom dono alegria,
faig tenir pau y bonansa,
y sempre tinch la mania
de que á molts faig companyia,
perque sóch... sóch la Esperansa.

Base de la religió,
forta per la vritat,

á tota generació
dono un port de salvació,
perque sóch... la Caritat.

JOSEPH GUASCH E.

Francisco Virella y Cassanyes

Convalescent encara de 'l atach que sofrí en lo tea-
tro de Novedats, ha mort repentinament l' eminent
crítich Francesch Virella y Cassanyes á la edat de
37 anys, sembrant lo desconsol entre 'ls numerosos
amichs y la seva adolorida familia á qui acompanyem
en son sentiment.

Juriscòult distingit, havia demostrat sempre un
entussiasme per las qüestions musicals, las quals
tractaba ab reconeguda competencia, ja en articles
publicats la majoria en *La Publicidad* y *La Vanguardia*, ja en obras de verdadera importancia com la últi-
ma que surti de sa ploma, titulada: *La ópera en Bar-
celona*, arxiu preciosíssim é inagotable de tots los da-
tos que 's refereixen á dita qüestió.

Idólatra mes que entussiasa de 'ls seus artistes pre-
dilectes no admetia sobre ells controversia de cap me-
na y proba d' aixó són las acaloradas discusions que
havia sostingut en defensa de 'l seu deü, lo malograt
Gayarre.

Una fatal ceguera tancá sos ulls á la llum; pero
la fosca de sa vista s'igué compensada pe 'l resplan-
dor de sa clara inteligencia y son just y autorisat
criteri.

Descansi en pau nostre benvolgut amich y sían con-
hort per sa familia las universals simpatías que entre
sos amichs ha deixat.

BEN.

SECCIÓ DE 'L GRACIÓS

LA MILLOR PROBA

—¿No 't recordas tu, noyeta,
d' aquella tarde d' estiu
que assentats propet de 'l riu
várem fer tanta brometa..?

Jo 't vaig cullir una floreta
que ab goig tu vares besar,
y en ton pit la vas posar
tot jurantme ab alegría
estimarme nit y dia ..

—Sí, noy; pero ja has fet tart.

—¿Que vols dir?

—Qué sóch casada.

—Aixó es un somni.

—Ho pots créurer.

—No dius vritat.

—¿Ho vols véurer?—

—Tu m' enganyas, desgraciada.—

Ressona una clatellada
com altra no s' ha sentit:
lo Tenorio llensa un crit
y a 'l mirar qui l' hi ha donat
observa molt assombrat
d' aquella dona 'l marit.

J. T. y R.

La dona d' un bromista va cáurer malalta y aquest
cridá a 'l metje y li digué:

—Végila y tant si la mata com si la cura li donaré
trenta duros.

Succehí que la malalta morí y a 'l presentarse 'l metje á reclamar los trenta duros, lo viudo li pregunta:

—Vosté ha mort á la méva dona?

—No, home—digué 'l doctor.

—Vosté l' ha curat, per ventura?

—Tampoch.

—Donchs, no havent cumplert cap de las condicions de 'l contracte, no li dech ni una malla.

En un ball.

—¿Qué faria 'l favor de dirme ahont es lo tocador de senyoras.

—Servidor de vosté.

Un individuó assistí á una sessió d' un ajuntament y surtí entussiasmat de la eloqüencia de cert regidor.

—Calli, home!—li digué un' altre.—Aquest no es un orador, ni ho ha sigut may. Y en proba d' aixó ficsi's com ni parla en castellá.

—Y qué hi fa? Jo he sentit dir que Demóstenes y Cicerón eran dos grans oradors y *sin embargo*, tampoch hi parlavan.

CANTARS BILINGÜES

*Pregonan que el hombre es libre
que falsas son sus cadenas,
y hi ha días ¡malvialtel!
que ni pòt menjar monjetas.*

*Anda, niña, y di á S. Juan
que anticipe la verbena,
que per S. Joan la mare
'ns ha promés duas pessetas.*

*Viendo una ola correr
tranquila sobre la mar,
jo vaig ¡ay! pensar ab tú
que t' agrada péndrer banys!*

ALL Y MONER.

BELLAS ARTS

Saló Parés.—Ab l' atany d' admirar novas obras y parlar de 'ls progressos ó decadencia de nostres arts, havem acudit á dit saló com de costum, trobantnos ab la exposició de las obras de 'l Sr. Robert Suris, que són la majoria retratos, per cert ben interpretats.

Lo Sr. Robert Suris conta ab qualitats recomanables en l' art á que 's dedica, especialment pe 'ls retratos a 'ls quals imprimeix certa naturalitat que atrau y molta expontaneitat en la manera d' executar.

Tambè crida l' atenció un quadro de 'l Sr. R. Lorenzale, de 'l qual nos agrada mes 'l fondo que las figuras.

Saló de Ventas.—Mòlt mal efecte 'ns va fer que en aqueix saló s' hagi constituhit una especie de reservat á tall de barraca de figuras de cera, ahont per dos rals s' hi ensenya 'l quadro que representa una figura a 'l desnú, original de 'l conegut pintor Sr. Martí y Alsina.

La veritat, debem confessar que 'ns va fer vergonya que servís un' obra d' art propiament dita, per recrear l' instint mes pervers. Encara que no sabem lo motiu que ha impulsat á tan respectable artista pera procedir de tal manera, aixó que vól ser, sens duple, una protesta, casi fa créurer qu' ab rahó 'l quadro ha sigut retxassat pe 'ls delegats de la Comissió organitzadora y Junta Directiva de 'l Ateneo Barcelonés.

Compendríam la exhibició; pero no l'entla reservada y pagant, porque tal com s' ha fet, sembla que 'l assumpto es pecaminós ó de índole duptosa, ja que vé á colocarse aquesta obra d' art a 'l nivell de las reservadas de las coleccions de figuras de cera.

La exhibició tal com s' ha fet, es en desprestigi de 'l quadro y de 'l autor.

En aqueix mateix saló hi pòt admirar lo públich lo quadro de 'l Sr. Casas, que sufrí igual xasco per l' Ateneo que l' anterior. Es un fragment de dona a 'l desnú, mòlt realista en la composició y, en resum, una mostra acabada de 'l art modern.

A. DE P. R. V.

A UN AUTOR INFELÍS

Entre 'l jovent d' avuy día
la poesia es tan corrent,
que no es persona decent
qui no sab fe' una poesia.

Uns escriuhen d' afició
décimas á la xicota;
altres que son de més nota (?)
no 's contentan ab aixó
y escriuhen llibres de versos,
ab poemas, cants ó xistes,
y fan articles-revistas
plagiats d' autors diversos.

Lo jove que avuy mereix
que d' ell m' ocupi, es d' aquets,
y si bé no escriu sonets,
es porque... no s' hi atreveix.

Pero, en cambi, 's créu que sab,
y escriu comedias, ¡horror!
Nada, que vól ser autor
vulga ó no vulga 'l seu cap.

En cinch minuts fa un monólech
en vers, de difícil trama,
y en una hora escriu un drama
en deu actes y 'l seu prólech.

Es crítich y revister
d' un periódich mòlt suat
y escriu cada disbarat
que tremola 'l món enter.

Compón versos retumbants
per' diferents periódichs
de 'ls que venen á preus módichs...
los drapayres a 'ls encants...

En fi, es un jove maniàtich
de coneixement raquitich,
que ha sentat plasa de crítich
'sent sols un... tipo reumàtich.

ANDREU SERRA BONET.

REPERTORI DE FORA

Reus 1er de Juny.

Assamblea Catalanista.

En ma última vareig prométer a'ls llegidors d' aquest periódich donarlos compte de l' Assamblea Catalanista aquí celebrada, y sols per' cumplir ab lo compromís contractat escriuré quatre ratillas sobre la mateixa.

Dita Assamblea no revestí importancia de cap classe, a pesar de que 'ls seus fanàtichs assegurin lo contrari.

En primer lloch, aquestos anunciaren que assistirian á la mateixa 270 y tants delegats, y sols comparegueren uns 70.

Las tres sessions de que's compongué la *jarana*, 's reduhiren á donar compte de las *bases* presentadas en Manresa, discutintlas y aprobantlas en sa totalitat, á escepció de una que sigué redactada de nou.

De manera que tot lo que's tractá era ja cosa vella y sapiguda de tots; resultant, nó una segona Assamblea y si sols la continuació de la primera,

A'l meu modo d'entèndrer, las bases aprobadas no enclouhen ni un sol punt determinat; són *vaguedades*, com diuhen los que parlan *llengua estrangera*.

Tothom esperaba que la ponencia presentaria una cosa seria, formal: millor dit, un *programa catalanista*, baix lo qual en avant podria regirse 'l *partit*, sense necessitat d'esperar un'altra *Assamblea* per repetir lo mateix d'avuy.

Pero rés d'aixó ha succehit; la cosa ha quedat tal com estava, y la present ocasió ha servit sols per *disparar* alguns discursos més ó menys correctes, ressaltant en tots ells la rutina de desterrar per complet de nostra regió tot lo que fill d'ella no siga, encara que resulti en perjudici de la mateixa.

Lo qui més desaeertat estigué de tots los oradors, fou, a'l meu entèndrer, D. Angei Guimerà.

Lo Sr. Guimerà, que com á poeta es una gloria espanyola, com á polítich *desbarra* llastimosament. Estigué encarregat de la defensa de lo proposat per la ponencia sobre *eleccions provincials y legislativas*; y després de dir que tota la gent política era indigna, farsant y *podrida*, recomanà la gran conveniencia y necessitat que tenen los catalanistas de presentarse en todas las elecciones per' obtindrer llochs en los municipis, diputacions y Corts, á fi de poguer per aquest medi treballar en benefici de la *nació catalana*. Dispensim lo Sr. Guimerà; pero si aixó no es *fer política*, confesso ingènuament que no sé lo que es.

Excuso donar detalls per ser coneguts de'l públich, ja que l'última *Assamblea* pót considerarse senzillament com la segona representació de la comedia executada l'any passat á Manresa.

A pesar de lo qu'han dit alguns aymants de'l retrocés lo públich que assistí á las tres sessions sigué escassissim y estrany per complet a'l catalanisme; y si aixís ho asseguro es perque coneix prou bé á tots los curiosos y enemichs de 'l catalanisme qu'allí 's reuniren... però riure's de las móltas ignocencias vertidas per alguns fanatichs.

Sento en l'ánima tenir que fer una crítica tan dura d'un acte que devia resultar útil per' nostre benivolguda terra; pero com siga que la imparcialitat es la que me inspira, no podia dir lo contrari de lo que dich.

En una paraula: per aquest viatge... no necessitaban tant de *bombo*.

Procurin un'altra vegada 'ls organizadors d'aquestas *Assambleas* presentar un programa sól y concret; procurin no *andarse por las ramas* y no ser tant exclusivistas en tot... y potser logrin surtir de'l sot ahont actualment se trohan encallats.

JOAN ARBÓS ALEU.

Arenys de mar, 1er de Juny.

La companyia de sarsuela que s'ha emprés lo Teatro Principal per tota la temporada d'estiu, debutá diumenje passat ab las obras *Tio... yo no he sido*, *Las tentaciones de San Antonio* y *Las doce y media y... sereno*.

La companyia de sarsuela de Mataró 's despedí de nostre públich ahir ab *La Bruja* y *Las campanadas*. Los artistas que 's distingiren principalment en aquestas dugas obras, foren la Sra. Cendra y 'l barítono, (sentim no sabé 'l nom) que estigué tota la nit á una altura envejable.

La orquesta, flaquejant algunas vegadas; los coros, deixant mólt que dessitjar, la *mise en escena*, desastrosa.—F.

Girona 29 de Maig.

La companyia de 'l Sr. Riutort terminá sos compromisos. Aquí estém altra volta ab lo teatro tancat y barrat. He sentit dir si vindrá ópera; pero no ho crech, perque si no portan orquesta no sé com podran arreglar-se, puig Girona que ha tingut la ditja en altre temps de dar musichs notables com lo Sr. Dalmau y altres, avuy casi té treballs pèra formar una copla de plassa.

Per fi la Associació Literaria d'aquesta ciutat ha publicat lo cartell convocant a 'ls poetas y escriptors a'l Certamen de 'l día primer de Novembre. Per separat li envío uns quants exemplars per si crêu convenient publicarlo, assegurantli desde luego l'agrahiment de la Junta y de tan distingida societat.—M. DE S.

Mataró 29 de Maig.

Novedat de la setmana es l'estreno de la obra de espectacle *Oro, plata, cobre y... nada*. A Mataró no se havia vist una obra de tan aparato com aquesta, en decorat y vestuari. Crech que ja tenim *Oro, plata, cobre y... nada* per tota la segona temporada, com diuhen. Jo 'm creya que encara seguia la primera.

La societat Jaume Isern ha donat las quatre funcions que deya y prou, y la societat Nova Constancia per ara no mes fa balls los diumenjes á la tarde.—E. B.

Vilanova y Geltrú 29 de Maig.

Ahir á la tarde en lo Tivoli, la companyia Simó va posar en escena ab escassa concurrencia *Manantial que no se agota*, obra ja representada. Per pessa, la comedia en un acte *Ni tanto ni tan calvo* en que 's va distingir de una manera acabada 'l Sr. Simó, fill, vententse justament aplaudit.

A la nit la comedia *La Credencial* va agradar per lo mólt que s'hi van distingir los Srs. Simó, Tressols y Serraclara. La Srta. Sala acertada també. Lo Sr. Romeu, jove aficionat, va saber donar á conèixer que si segueix la carrera promet ferho ab profit.

En la comedia en un acte *Cel rogent* lo Sr. Tressols va treballar ab mólt acert.

Lo públich, si no tot, la major part, demana á la empresa, que dongui mes sovint funcions catalanas, puig ab sis obras, sols n'ha donat á conèixer una de catalana.

Un aplauso a 'l Sr. Miró, duenyo de 'l teatro y jardins, per lo bon zel que té en regar tan hermós siti de recreo. Continui, Sr. Miró, que 'ls elogis de 'l públich no li faltarán.—LO CORRESPONSAL.

Vilasar de mar 29 de Maig.

Ahir diumenje 's va representar per tercera vegada *El Rey que rabió*, en lo Circo de aquest poble, (proponiant un plé á vessar igual que las dos anteriors representacions) per la companyia de sarsuela que actúa en los teatros de Mataró, baix la direcció de 'l mestre concertador D. Modest Ferrer.

Respecte a 'l desempenyo, tots quants hi prengueren part varen distingirse, especialment las Sras. Viada y Sendra y 'ls Srs. Roca, Andrés, Querol, Valldeperas, Palarea y Varella.

Además se representá *Los aparecidos* que agradá moltíssim.

Pèra 'l dijous está anunciada *La Bruja* esperantse una bona entrada.

Está preparantse també la festa major, de la qual parlaré a son degut temps.

Per de prompte está contractada la notable orquesta «Cotó» ab mólt agrado de 'l públich.—M. A.

VERITAT EPIGRAMÀTICA

—¡Ave, Maríal

—Endevant

—¡Viu aquí D. Pau Bolet?

—No, senyor.

—Si qu'ho estranyo.

—No es aquí 'l número set?

—Si, aquí es.

—¡Doncas, home,

á n' aquí déu viure' ell!

Vostè mateix ho pòt véurer;

miri, ho diu aquet paper.

—A véurer, pagés, doneume'l.

—Si es servit.

—¡Oh! es vostè

lo qui s'equivoca: diu

número tres y quatre.

—Es cert.

Pero, ¿qué no sab de comptes?

Tres y quatre, ¿no fan set?

SALVADOR BONAVÍA.

REUNIONS PARTICULARS

LA BRUJA. (*Olimpo*).—Alternadament s' han donat a'l públich: *Los guantes del cocher*, *El monaguillo* y *Caretas y capuchones* (aquesta última en substitució de *Las campanas*), obtenint'hi aplausos tots quants hi prengueren part.

Corren remors de que 's prepara una funció extraordinaria, que com á final de temporada, tindrà lloch en un de 'ls primers dias de 'l present Juny.

CASANOVA. — Trois sarsuelet-tes, varen representare l' atro giorno á la notte: varen sere: *Los embusteros*, *La salsa de Aniceta* y *Dos canarios de café*, avendo presso parte molto benne, la signorina Peruchó y los signori Clapera, Ravés, Casiellas, Laporta y altri.

L' altre diumenje varen ferse *Las euras de 'l mas* y *L' amor es cego*, prenenthi part la Srta. Llonch y 'ls Srs. Doménech, Rovés, Casiellas, Anglada, Subidé y altris.

CIRCOL MERCANTIL FAMILIAR. — S' han representat últimament las conegudas obras *Una calaverada*, *Picio*, *Adan y compañía* y *Roncar despierto*, interpretantlas com saben ferho la Sra. Bolea y 'ls Srs. Llorens, Torres, Sicart, Rayon, Montserrat, Borrás y Jané.

Seguidament, aixó es, diumenje á la nit, va interpretar-se 'l popular drama *Otelo*, 'sent un aconeteixement teatral, tractantse d' aficionats. L' exit fou cegut á la bona interpretació que capigué á l' obra per part de l' intelligent Sr. Llorens que 's vejé felicitat en móltas ocasions y en particular a 'l acabarse 'l drama; mereixent també nostre aplauso, junt ab los que li prodigá l' entusiasmada concurrència.

Fem extensiva nostra enhorabona á la Sra. Bolea, (*Desdémona*) aixís com també a'ls demás intérpretes.

Una gloria més per' aqueix ben entés y aplaudit quadro artístich que tant enalteix lo nom de'l circol.

LA AFRICANA. (*Lope de Vega*).—L' altra festa va executar-se 'l drama catalá *Sota terra*, prenenthi part la Sra. Muntal y 'ls Srs. Casas, Saumelll, Nebot, Bach, Vidal y altres que de moment no recordem.

Donem las gracias desde aquestas columnas á la Junta Directiva d' aquest important centre de recreo per la bona acullida que feu al redactor encarregat d' aquesta secció, puig que no trobantse cap localitat desocupada, tingueren l' amabilitat de colocarlo en lo palco que la Junta guarda exclusivament pe 'ls seus indivíduos.—R. O.

CIRCOL RECREATIU DE LA DRETA DE 'L ENSANXE.—Devant de numerosa concurrència, diumenje á la nit va representar-se 'l drama *La pena de mort*, ab un desemenyo bastant satisfactori. confiat á las Srtas. Varela y Hevia y Srs. Borrás, Casas, Marata, Vendrell, Aran y Verdú, distingintse notablement lo primer de dits senyors.

Acabat lo drama representaren lo saynete *¡Fuera!* que va fer passar un rato divertit á la concurrència.—A.

LOPE DE VEGA. — Després de breu interrupció ha reanudat aquest centre las acostumadas funcions, posantse diumentje en escena, *Deudas de la honra*, per la Srta. Hugas y 'l Srs. Roig, Barberán, Sanz y Pau, que cuidaren lo desemenyo tot lo que pogueren, lo mateix que la Srta. Hugas y 'l Sr. Mer-

cader (F.), en la pessa *Un cop de telas*. Nos plau. — A. R.

TEATRO DE 'L RECREO. (*Avans Jardinets — Gracia*).—Dinmentje á la tarde la companyia infantil representá las obretas *La butifarra de la llibertat*, *Lo trovador del Putxet* y *Per dotze duros*, acabant ab la pantomima drámatica *El falso monje*, qual execució va agradar bastant, prenenthi part la Srta. Sofia, y 'ls Srs. Ayné, Masriera, Maciá, Cervera, Ibáñez y altres.

Per la nit la companyia de dit teatro posá en escena 'l drama *Amor de madre*, regularment desemenyat per las Srtas. Arasa y Sofia y 'ls Srs. Malloquí, Ventura, Merieges y Masriera.

CIRCOL DE PROPIETARIS. (*Gracia*). — Ab la comedia *L'ase d'en Mora*, y las sarsueletas *Término medio* y *Juicio final*, doná sa acostumada funció setmanal diumenje. Lo desemenyo fou acabadíssim, distingintse en la última la Srta. Esplogas y 'ls Srs. Ginesta y Felip, que tingueren de repetir lo terceto á instancias de'l numerós auditori que s'hi congregá —R. M.

A una ròssa

Un día 't vaig véurer, nena,
mentres te feyas la treua
ab tos c. bells com fils d' or:
lo teu pit blanc com la nèu
feya palpitá 'l cor meu
bo y mirante foll d' amor.

A 'l veure't tan retretxera
pentinant ta cabellera,
vaig pensar: ¡quí pogués ser
de tos cabells, bella nina,
encar que ab la pinta fina
m' arribessis á desfer!

P. COLOMER

SALÓ DE DESCANS

—La realisació de la Exposició Universal de 1898 en aquesta ciutat conta cada día ab nous partidaris. Així ho demostra la continua inscripció de socis que volen formar part de la Societat Organitzadora, la qual, apesar de que devia tancar la admissió á fi d' Abril, ha resolt accedint a'ls desitjos de molts industrials, obrir nova llista y admetre'n durant un altre plasso en quant s' hagi aprovat lo Reglament interior en lo que 's consignará semblant ampliació.

Segons sabem, la Junta general á aquest objecte tindrà lloch de demá en vuyt, y será probable que en dita Junta la Directiva dongui compte de 'ls treballs realisats fins avuy que adelantan mes de lo que podí pensarse, gracias a 'l zel de las Comissions que cooperan á fer profitosa propaganda.

Entre 'ls últims acorts presos hi figuran la adopció en principi de la Memoria de'l Dr. D. Emili Clauso- lles, qu' es un verdader plan en que podrá basarse 'l Certamen; la próxima publicació d' un periódich oficial un cop siga constituída la agrupació d' anunciants ab arreglo á las bases que 's publicarán aviat; la creació d' una Junta especial per' formar lo primer Museo-biblioteca universal d' Exposicions, cosa utilíssima y de trascendental importancia, y la impres-

sió d' una circular á las Corporacions, Societats, fabricants, industrials y comerciants á qui puga interessar la Exposició projectada.

Tanbé 's nombrarán aviat Delegacions fora de la capital.

—Ha arribat á aquesta ciutat la simpática artista de ópera italiana Srta. D.ª Adela Gasull, que durant dos anys ha format part de las companyias de 'l Real de Madrid, S. Carlos, de Lisboa, y S. Fernando, de Sevilla, desempeñant la part de segona tiple y guanyantse per tot las simpatías de 'ls intel·ligents,

—Com diu nostre corresponçal de Girona, la Associació literaria ha publicat ja 'l cartell de 'l Certamen que pensa celebrar per Tots Sans aquella important Societat. En lo próxim número donarem compte de 'ls premis oferts y de las condicions fixadas per la Junta.

—En lo teatro Cervantes de Navarres, ha tingut lloch una funció, posantse en escena 'l drama *Cércole de foch*. En ell s' hi distingiren las Sras. Bertolín y Cuixé, y 'ls Srs. Tort, Sol y Tragant. Per fi de festa se executá la sarsuela *Los Zangolatinos*, concertada pe 'l mestre Reguant, treballanhi la Sra. Bertolín en companyia de 'ls Srs. Sol y Arderiu.

—Ha sigut nombrat professor de 'l Conservatori de 'l Liceo lo reputat violinista y mestre director don Domingo Sánchez.

—La companyia de 'l Sr. Tatau treballa en lo teatro de Manresa. Los manresans están, donchs, de enhorabona.

—Ja han sortit los gegants. Ell fa mes mala cara que l' any passat. Sembla que s' hagi tornat tisich. Potser no li proban los aires de ca'la Ciutat.

—D. Ramón Ojeda, company nostre de Redacció, ha entrat en igual caràcter en *La voz de las afueras*.

—Tenim entés que será presentat á la empresa d' un de nostres teatros, un drama catalá en tres actes, titulat *L' Aureneta*.

—Lo galán Sr. Borrás formarà part durant la temporada d' ivern de la companyia de Novetats, en la que també hi haurá 'l galán D. Ricardo Simó. Així se 'ns ha assegurat: ho creyem de bon auguri,

—Las obras últimament representadas á Manresa en lo teatro de la Lliga Regional, són: la pessa *Embolica que fa fort* y la gatada *La esquella de la torratxa*.

—Lo Centre Catalá d' Olot, prepara també un Certamen pe' l día 9 de Septembre que vé. Hi ha 17 temas, y temps fins á 15 d' Agost per' enviar treballs a' l Secretari de 'l Jurat.

—Tenim demunt la taula de la Redacció un exemplar de 'l drama *L' hereu de 'l mas* original de don Manel Rovira y Serra, qui ha tingut la galantesa de remetre' l ab la corresponent dedicatòria. Quedem agraïts.

—Ha quedat disolta la Societat Foment Catalanista, de aquesta ciutat.

—L' aplaudit tenor D. Arturo Bruno va pèndrer part fa pochs días en un concert ab que 's va despedir de varios *amateurs* la coneguda contralt senyora Verghes. La festa va resultar agradable y en ella prengueren part los deixebles de 'l Sr. Bruno, entre 'ls que figuran la mezz-soprano Srta. Isern, lo tenor Sr. Balir, barítono González y 'l baix Sr. Albareda que donaren mostrás d' intel·ligencia y facultats, y

de la bona escola que té adoptada per la ensenyansa 'l Sr. Bruno.

En altra ocasió parlarem extensament d' aquesta academia que pot donar bons artistes á la escena lírica.

—Ahí van comensar los exámens en las escuelas públicas municipales. Havían de ser presidits per una Comissió de 'l Ayuntamiento y un' altra de la Junta local d' Instrucció pública. Pero sembla que no van comparéixer a' l estudi de 'l carrer mes alt de S. Pere. ¡Van fer campana!

En cambi hi va anar lo Governadór Sr. Larroca, treyent lo fel per la boca per no fer tart.

Y ell va presidir los exámens y 'r va quedar content. Ara sols falta que dongui carbassa a' ls *jutjes* desapplicats de 'l Cabildo municipal y de l. Junta.

—Un d' aquets días la Junta de 'l Liceo ha de adjudicar la Empresa de funcions. Diu que 's presentarán molts plechs; pero de 'l dit a' l fet....

En fi, ja 's veurá si hi haurá qui s' embarqui en los tempestuosos mars de Gibraltar, esdir de la casa gran que de vegadas sembla l' Estret de Gibraltar porque hi ha inglesos.

CAVILACIONS

TRENCA CLOSCAS

Valero Pon

Formar ab aquestas lletras lo titol d' un drama catalá.

NAP.

CONVERSA

—Estich desesperat.
—¿Y aixó? ¿qué 't passa?
—Ca! ni tampoch ho sé.
—Pero, digas, home
—Fa dos horas que he perdut una de mas fillas.
—¿La Roseta potser?
—No, la que jo mateix ja he dit.

J. O.

ROMBO

1.ª ratlla, vertical y horizontal, consonant; 2.ª en las barcas; 3.ª nom d' home; 4.ª numeral y 5.ª consonant.

R. FONT.

ACENTÍGRAFO

—¿Y ara? ¿Perque *tot* Enrich?
¿qué no veus cap de animal
que las monjetas *total*
de sal no 'n tenen un xich?

LLUÍS VIOLA.

LOGOGRIFICH NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	—	Nom d' home.
8	3	2	2	6	2	3	7	—	Apellido.	
1	2	3	4	5	6	7	—	Home de Fransa.		
1	6	2	2	6	2	—	Ofici			
5	6	7	3	2	—	Antich general romá.				
8	3	2	3	—	Part de 'l cos.					
9	3	7	—	Tems de verb auxiliar.						
1	6	—	Nom de dona.							
5	—	Consonant.								

MR. A. LLORET,

PROBLEMA

Descompondre 'l núm. 44737'20 en quatre quantitats, de manera que sumant la primera, restant la segona, multiplicant la tercera y dividint la quarta valentse en las quatre operacions, com á sumando, sustraendo, multiplicador y divisor, d' un mateix número, s' obtingui igual quantitat en los quatre resultats.

F. ELÍAS SETMESÓ.

GEROGLIFICH

A I R E

A Y UN Historia de Perlimplin R
desde el principio hasta el fin E

A I R E

SIMÓN DE 'L SOL.

Solucions á las cavilacions de 'l número 128

Trenca-closcas: LOS DOS RIVALES.

Endevinalla: MANXA.

Sobrescrit: LAS EURAS DE 'L MAS.

Las han enviat los Srs. Pep Galleda, Pal y trocas, Poll Reviscolat, A. B. C. y Q. A. de Pala, que si envían las de 'l número present, obtindrán lo premi d' un tomo ofert de 'ls Jochs Florals.

NOTA.—Las solucions rebudas desde 'l d'jeus vinent no tindrán opció a l premi.

AVIS

La correspondencia será contestada la setmana entrant.

Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.
Sastrería de teatros de **Joan Baret**, Sadurní 14, 1r.
Taller de atrás de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.
Magatzem de pells de **J. Pous y C.**, Princesa, 13.
Arxiu de teatros (vers y música) de **A. Guix**, carrer de Tallers, 27, 2.n
Taller de fotograbats de **J. Gil**, Universitat, 64.
Rosendo de Messeguer, dentista de la Real Casa, Rambla de Canaletas, 5, 1.r

Papelería Parisien, Archs, 3.
La Emperatriz, fábrica de cotillas, carrer de Escudillers Blancs, 2.
Máquinas de fer mitja de **Narcís Domènech**, carrer de la Gran-via, 211.
Casa **Falco**, hules, artículos de goma, plumeros, etc., carrer de 'l Call, 2.
La Imperial, magatzem de mobles. Nou de la Rambla, 25.
Sastrería de teatros, de F. Mora, Hospital, 91 - 1

LLUNAS ASSOAGADAS PER' MIRALLS

DE

ORTEGA Y BADIA

Depósit de cristalls, baldosas, baldosetas, etc.

TELEFONO NÚM. 1397

Carrer de la CONDESA DE SOBRADIEL, núm. 3
BARCELONA

Arxiu y copistería

DE

FRANCESCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

A CASARSE TOCAN

Per 30 duros

un llit de Viena (matrimoni) ab somier, una calaixera ab marbre, 6 cadiras de rejilla, una taula de nit ab marbre, una de menjador, 6 cadiras de menjador y un mirall.

Además hi ha un gran surtit de tota classe de mobles. Llit de Viena y somier, 25 pessetas, y de matrimoni, 40 pessetas.

Carrer Nou de la Rambla, 25

SANTASUSANA

Máquinas de cusir. — Máquinas de fer mitja,

Aparatos per' pèndrer dutxas

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller per' adobar tota classe de máquinas. Se ven á plastos y al comptat.

Carme, 33. — Barcelona

FOTOGRAFÍA

DE

A. S. (Xatart)

Carmen, 3, (esquina á la Rambla)

GRAN CERTAMEN

DE HOMBRES FEOS

Se anunciará oportunamente

GANARÁN PREMIOS

Magatzem de Música, Pianos è Instruments

Joan Ayné

Fernando VII, 53. — Barcelona

Construcció de Teatros

SERVEY COMPLERT Y BÓ
per' guardaropias

Pera informes y details dirigirse á'l carrer de
Estruch, 11, fustería
BARCELONA

PERRUCCAS Y POSTISSOS
de tota classe per' TEATROS

GRAN SALÓ

per afeitar, rissar y tallar cabells en la

Perruquería de **VICENS GARCIA**
Conde del Asalto, 6, principal
Casa establerta desde 1840

ORQUESTA DE 'LS CATALANS

de la que forma part lo notable concertista de violi

senyor **BADIA**

DIRIGIDA PER

D. ROMUALDO ZUBIELLO

Per' ajustos dirigirse

Sepúlveda, 190 - Barcelona